

Bij bloembollen denken we vooral aan de Bollenstreek: het gebied tussen Voorhout en Hillegom. Maar vanaf de tweede helft van de negentiende eeuw werden er ook in onze streken volop bloembollen geteeld. Tijdens de Eerste Wereldoorlog, van 1914 tot 1918, zat Nederland min of meer op slot. Maar daarna gingen de grenzen weer open en de export van bloembollen nam pijlsnel toe. De bollenteelt werd 'booming business' en ook Voorschoten pikte een graantje mee.

Kenmerkend voor bollenschuren in zijn algemeenheid is de eenvoudige vorm: een rechthoekig grondplan, drie verdiepingen, een plat dak. Het grootste deel van de schuur was bedoeld voor opslag; een kleiner deel voor de verwerking van de bollen. Waarbij de oorspronkelijke toegangsdeuren zich bevonden in het deel dat bestemd was voor de verwerking (in ons geval is dat het achterste deel). Alle vier de buitenmuren werden (en worden nog steeds) onderbroken door regelmatig geplaatste ramen. De ramen in dit type bollenschuur hebben altijd een heel belangrijke functie gehad. Door de juiste ramen tegen elkaar open te zetten, zorgden ze voor de ventilatie in de schuur, met name in dat deel van de schuur dat bestemd was voor de opslag van bollen. Men had al vrij snel ontdekt dat vocht dodelijk was voor de kwaliteit van de bollen en de remedie daartegen was voldoende ventilatie, eventueel aangevuld met verwarming.

Rond 1920 voltrok zich in de bollenteelt een kleine revolutie: de bollenboeren stapten over van natuurlijke ventilatie op geforceerde ventilatie. Voor de ramen had dat als consequentie dat die hermetisch afsluitbaar dienden te zijn (net zoals je in de auto de ramen goed sluit wanneer de airco wordt aangezet). Als we dan nog eens goed naar het bouwwerk kijken, zien we boven en onder de ramen ventilatieopeningen. De derde verdieping aan de straatzijde wijkt af: de ventilatieopeningen bevinden zich hier naast de ramen. Dat heeft wellicht te maken met de plaatsing van het 'naambord'

met daarop de naam van de eerste eigenaar.

Als bouwjaar van deze bollenschuur geldt 1931. Maar als bollenschuur was het pand geen lang leven beschoren. Dat heeft simpelweg te maken met het feit dat de bollenteelt op deze plaats in Voorschoten nooit een succes is geworden. Deze bollenschuur is de meest zuidelijke van alle bollenschuren en bevindt zich daarmee aan de rand van het voor de bollenteelt geschikte gebied. De opbrengsten vielen tegen. Zodat de bollenschuur maar betrekkelijk kort als zodanig heeft gefungeerd. De bollenschuur is nog een tijdlang in gebruik geweest als woonhuis. Op dit moment is er in het voorste deel een winkel van tuinbenodigdheden gevestigd terwijl het achterste deel in gebruik is als ontwerpstudio voor tuinen. Daartoe dienden er wel wijzigingen aan het pand te worden aangebracht, zoals de grote deuren, die toegang geven tot de tuinwinkel. De ontwerpstudio achterin, maakt nog steeds gebruik van de originele deuren, die toegang gaven tot het voor verwerking bedoelde deel van de schuur. Dit hergebruik is ook het behoud van de bollenschuur geweest. Daarmee is de bollenschuur een heel mooi voorbeeld geworden van de vindingrijkheid van ondernemende mensen om een bouwwerk dat zijn oorspronkelijke functie verloren had, een nieuw leven te schenken. Het is dan ook volledig terecht dat 'de Bollenschuur' in 2014 bekroond is met de Zwarte Tulp Prijs. Daarbij was de jury vooral onder de indruk van de deskundigheid waarmee de eigenaar van de Extravert tuinwinkel het pand had gerenoveerd.

In 2023 werd nog aan de hand van oude foto's de oorspronkelijke toegangspoort herbouwd!

Bron: Beelden van bollenschuren. Cultuurhistorisch onderzoek bollenschuren, Max Popma, 1998.

Versie: juni 2023

**Comité Open Monumentendag van de Vereniging tot behoud
van Oud-, Groen en Leefbaar Voorschoten**